ABSTRAK

PENGUASAAN BALAGHAH DALAM KALANGAN PELAJAR IPT

Kajian ini berkaitan dengan penguasaan ilmu balaghah Arab dalam kalangan pelajar IPT. Kajian bertujuan mengetahui tahap penguasaan pelajar IPT terhadap ilmu balaghah, pengetahuan dan minat pelajar terhadap ilmu Balaghah, kesukaran yang dihadapi dalam pembelajaran balaghah serta keberkesanan pembelajaran dan sukatan yang diajar di tahap IPT. Sebanyak 200 orang pelajar dari Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA), Terengganu, telah terlibat sebagai sampel. Pelajar-pelajar ini adalah daripada Fakulti Pengajian Kontemporari Islam yang mewakili lima jabatan yang berlainan. Kajian ini menggunakan soal-selidik bagi mendapatkan data kajian dan memproses data yang diperolehi dengan menggunakan skala Likert. Dapatan kajian menunjukkan pelajar-pelajar mempunyai persepsi yang positif dan minat yang agak mendalam terhadap ilmu Balaghah dan kajian juga telah menunjukkan bahawa pengajaran ilmu Balaghah di universiti terpilih berada pada tahap sederhana dan statik tanpa ada peningkatan penguasaan yang sepatutnya bagi pelajar di tahap universiti. Ini memberikan kita konklusi bahawa sukatan dan metodologi pengajaran di peringkat universiti perlu diselaras dan diubah dengan cara berperingkat dan bersesuaian dengan tahap pelajar. Sehubungan dengan itu beberapa cadangan telah diutarakan oleh pengkaji kepada Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), pengurusan universiti dan para pensyarah.

ABSTRACT

THE MASTERY OF ARABIC RHETORIC AMONG IPT STUDENT

This study is related to the mastery of Balaghah or Arabic Rhetoric among IPT students. The study aimed to know the level of university students on the Balaghah, and measure learning effectiveness in teaching at university level, as well as perceptions and knowledge of students to study, indirectly identifying the problems faced by students learning Arabic balaghah knowledge. A total of 200 students from the University of Sultan Zainal Abidin (UniSZA), Terengganu, have been implicated as a sample. These students are from the Contemporary Islamic Studies Faculty, representing five different departments. This study uses a questionnaire to obtain research data and process the data obtained using the Likert scale. Result of this study shows that the students have deep perceptions and interests on the Balaghah knowledge and the result also shown that the teaching of Balaghah in the chosen university at a moderate level, and static which should be increase for students at university level. This gives us the conclusion that measurement and methodology of teaching at the university level should be adjusted and changed by stages and in accordance with the level of students. Therefore some of the proposals put forward by researchers to the Ministry of Education (MOE), the management of universities and lecturers.

PENGHARGAAN

Dengan penuh rasa syukur dan rendah diri, saya ingin mengucapkan segala puji bagi Allah S.W.T kerana dengan limpah rahmatNya dapatlah saya menyempurnakan tesis ini.

Seterusya setinggi-tinggi penghargaan buat penyelia saya Dr Wan Hassan bin Wan Mat, yang telah banyak memberi bimbingan dan bantuan sepanjang proses penyiapan tesis ini.

Saya juga ingin merakamkan jutaan terima kasih kepada mereka yang terlibat dalam menyumbangkan data-data yang berguna serta dengan sukarela menjadi responden kaji selidik yang telah dijalankan bagi menyiapkan tesis ini.

Di kesempatan ini juga, ucapan teristimewa buat peniup semangat saya iaitu keluarga tercinta, terutamanya buat suami Hazwan bin Abdul Rahman yang telah banyak memberi dorongan dan motivasi buat diri ini, anak-anak pengubat hati, Wijdan, Wasim dan Nuwairatul Jannah. Ayah saya Raja Sulaiman bin Raja Salleh, ibu Tuan Amnah binti Raja Mat, ibu dan bapa mertua, serta adik beradik yang lain.

Akhir sekali buat sahabat-sahabat yang terlibat secara langsung membantu saya melancarkan lagi proses penyiapan tesis ini, tiada apa yang dapat diberikan, selain doa dan ucapan jazÉkumullah khaira al jazÉ' sememangnya hanya Allah yang dapat

memberikan ganjaran pahala kepada kalian. Harapan saya juga semoga tesis ini dapat memberi manfaat kepada semua, seterusnya menjadi saham buat saya di akhirat kelak.

KANDUNGAN

	MUKA SURAT
Tajuk Judul	i
Perakuan Keaslian	ii
Abstrak	iii
Abstract	iv
Penghargaan	v
Kandungan	vi
Senarai Jadual	xi
Senarai Rajah	xiii
Senarai Singkatan	xiii
Senarai Lampiran	xiv
Transliterasi	xv

BAB 1: PENGENALAN	**MUKA SURAT**
1.0 Pendahuluan	1
1.1 Latar Belakang Masalah	3
1.2 Pernyataan Masalah	6

1.3 Objektif Kajian 7

1.4 Persoalan Kajian 7

1.5 Kepentingan Kajian 7

1.6 Batasan dan Skop Kajian 8

1.7 Kajian-Kajian Lepas 8

1.8 Metodologi Kajian 11

1.9 Definisi Terminologi 13

1.10 Kesimpulan 14

BAB 2: PENGENALAN TENTANG BALAGHAH

2.0 Pendahuluan 15

2.1 Sekilas Perkembangan Bahasa Arab 16

2.2 Pentingnya Bahasa Arab 19

2.3 llmu-ilmu Bahasa Arab 21

2.4 Ilmu Balaghah 23

2.5 Kedudukan Ilmu Balaghah Sebagai Cabang Ilmu Bahasa 44

2.6 Kesimpulan 47

BAB 3: METODOLOGI KAJIAN

3.0 Pendahuluan 50

3.1 Reka Bentuk Kajian 51

3.3 Lokasi Kajian 59

3.4 Sampel Kajian 59

3.5 Instrumen Kajian 61

3.6 Analisis Data 62

BAB 4: ANALISIS DATA

4.0 Pengenalan 66

4.1 Bahagian A (Latar Belakang Responden) 67

4.2 Bahagian B (Item Soal-selidik) 70

4.3 Analisis Mengikut Item Soalan 71

4.4 Analisis Secara Keseluruhan 89

4.5 Rumusan Analisis Soal Selidik 95

4.6 Analisis Ujian Pencapaian Balaghah 99

BAB 5: PERBINCANGAN, RUMUSAN DAN CADANGAN

5.0 Pendahuluan 112

5.2 Perbincangan Dapatan Kajian 113

5.3 Rumusan 135

5.4 Cadangan 136

5.5 Cadangan kajian lanjutan 140

5.6 Penutup 141

BIBLIOGRAFI 142

LAMPIRAN 145

SENARAI JADUAL

NO JADUAL TAJUK	MUKA SURAT
3.1 Skala Likert	62.
3.2 Skala Pengukuran Tahap Penguasaan	65
4.1 Taburan Respoden Mengikut Jantina	68
4.2 Taburan responden mengikut jabatan	68
4.3 Taburan responden menurut peringkat pendidikan sekolah menengah	69
4.4 Taburan responden mengikut keputusan Balaghah semester lepas	69
4.5 Taburan responden menurut minat mempelajari bahasa Arab	70
4.6 Taburan minat responden mempelajari Balaghah	72
4.7 Taburan kesedaran terhadap keindahan sastera Arab	72
4.8 Taburan aplikasi Balaghah dalam komunikasi dan penulisan	73
4.9 Taburan penguasaan terhadap ilmu Balaghah	74
4.10 Taburan kesediaan mempelajari Balaghah ke peringkat yang lebih tinggi	74
4.11 Taburan mengenai masa mempelajari Balaghah	75
4.12 Taburan keseronokan mengikuti proses pembelajaran Balaghah	76
4.13 Taburan kesesuaian nota pembelajaran yang digunakan	76
4.14 Taburan kecenderungan terhadap contoh ayat al-Quran dan Hadis	77
4.15 Taburan kecenderungan terhadap contoh ayat biasa	77
4.16 Taburan kemampuan memahami kaedah-kaedah Balaghah	78
4.17 Taburan penerimaan terhadap kaedah pengajaran yang digunakan pensyarah	79

4.18 Taburan penggunaan bahasa Arab oleh pensyarah semasa mengajar 79

4.19 Taburan penggunaan alat bantu selain nota pembelajaran 80

4.20 Taburan dapat menentukan unsur Balaghah dalam al-Quran dan Hadis 80

4.21 Taburan dapat menentukan unsur Balaghah dalam teks Arab 81

4.22 Taburan kefahaman pelajar dalam ilmu al-bayÉn 82

4.23 Taburan kefahaman pelajar dalam ilmu al-Ma‘ÉnÊ 83

4.24 Taburan kefahaman pelajar dalam ilmu al-BadÊ‘ 84

4.25 Taburan Terdapat Banyak Unsur-Unsur Balaghah Dalam al-Quran 85

4.26 Taburan ilmu Balaghah Menambahkan Minat Mempelajari Bahasa Arab 86

4.27 Taburan kebiasaan responden dengan soalan Balaghah 86

4.28 Taburan kecenderungan kepada soalan yang memerlukan jawapan secara hafazan berbanding soalan kefahaman 87

4.29 Taburan mengenai soalan yang berasaskan contoh dalam al-Quran dan al-Hadith lebih mudah berbanding syair Arab 87

4.30 Taburan soalan peperiksaan dapat menguji penguasaan pelajar 88

4.31 Taburan aspek pengetahuan dan minat responden dalam ilmu Balaghah Arab 89

4.32 Taburan kesukaran yang dihadapi pelajar serta penguasaan mereka dalam pembelajaran Balaghah peringkat tinggi 91

4.33 Taburan keberkesanan pembelajaran al-Balaghah serta penerimaan responden terhadap bentuk penilaian dalam Balaghah di peringkat tinggi 93

4.34 Min keseluruhan bagi setiap aspek 1,2 dan 3 97

4.35 Senarai Keputusan UPB Bagi Keseluruhan Responden 101

4.36 Analisis Kekerapan dan Peratusan Gred Responden 105

4.37 Analisis Jawapan Betul dan Salah Mengikut Bahagian Soalan serta Aras 106

Kemahiran Soalan.

5.1: Sukatan Pelajaran Balaghah 1 dan Kandungan Kursus 127

5.2: Sukatan Pelajaran Balaghah 2 dan Kandungan Kursus 131

5.3 Contoh Soalan Penilaian Balaghah 133

SENARAI RAJAH

NO RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
Carta 5.1:	Minat Terhadap Bahasa Arab	116
Carta 5.2:	Min Minat dan Pengetahuan Responden Dalam Ilmu Balaghah Arab	117
Carta 5.3 :	Min Permasalahan Pelajar dalam Pembelajaran Balaghah	118
Carta 5.4:	Min Keberkesanan pembelajaran Balaghah dalam kalangan pelajar.	121
Carta 5.5:	Peratus Pencapaian Pelajar dalam UPB	124
Carta 5.6:	Peratusan Pencapaian Pelajar Menjawab Mengikut Bahagian A, B dan C	124

SENARAI SINGKATAN

P&P	Pengajaran dan Pembelajaran
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SPSS	*Statistical Package For Social Sciences*
STAM	Sijil Tinggi Agama Malaysia
S.A.W	Sallahu ‘Alaihi Wasallam

S.W.T.	Subhanahu Wa Ta’ala
UnisZa	Universiti Sultan Zainal Abidin
UM	Universiti Malaya
UKM	Universiti kebangsaan Malaysia
UPB	Ujian Pencapaian Balaghah

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN **TAJUK** **MUKA**
SURAT

A Borang Soal Selidik 145

B Ujian Pencapaian Balaghah 152

C Surat Kebenaran Menjalankan Kajian 159

D Proforma Kursus 160

E Contoh Soalan Peperiksaan Akhir Semester 161

TRANSLITERASI

Konsonan

Huruf Arab	Nama dan Transkripsi
ء ,ا	a,'(Hamzah)
ب	b
ت	t
ث	th
ج	j
ح	Í
خ	kh
د	d
ذ	dz
ر	r
ز	z
س	s
ش	sh
ص	Î
ض	Ì
ط	Ï
ظ	Ð
ع	'
غ	gh
ف	f

ق	**q**
ك	**k**
ل	**l**
م	**m**
ن	**n**
ه	**h**
و	**w**
ي	**y**
ة	**h**

Vokal

Vokal Pendek	Transliterasi	Vokal Panjang	Transliterasi
--◌َ (fatħah)	**a**	ا/ى	**É**
-◌ِ- (kasrah)	**i**	ي	**Ê**
-◌ُ- (Dommah)	**u**	و	**Ë**

Diftong

Diftong	Transliterasi
-◌َ-وْ	**Aw**
-◌َ-يْ	**Ay**
-◌ُ-وْ	**Uww**
-◌ِ-يْ	**Iy/i**